

KAVGA

Yıl : 1

Sayı : 6

16 Mayıs

1967

Şahı

KAVGA ÖZGÜRLÜK İÇİN, YİĞİNLAR İÇİN KAVGA

HESAP SORULACAK!

1945 yılında, ormanlarımızın kişilerin elinde bulunan bölümü, bedeli ödenmek yoluyla devletleştirilmiştir. Böylece, yıllardır süren orman sorunu ve orman - halk ilişkisinin doğurduğu sorunlar bir çözüm yoluna girer gibi oldu. Ama 1967 yılına kadar istenen bir türlü

başarısız oldu. Oy avcılıkları, çıkarıcıların çevirdiği dolaplar yüzünden ormanların tahribi bugüne kadar sürdü.

1961 Anayasası, orman sorunu üzerinde özellikle durmuş kesin hükümler koymuştur. «... Ormanların korunması ve geliştirilmesi devlete aittir. (...)

Yanan ormanların yerine yeni orman yetiştirilir. Ve bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz...»

Türkiye'ye tüm iktidarıyla ve tüm zenginlikleriyle sahip olmak isteyenler en son olarak da ormanlarımıza el attılar, hem de anayasamıza rağmen.

6831 sayılı kanunun birinci maddesinin kapsamı içinde bulunan bazı bölgeler «Orman olma niteliğini kaybettiği» gerekçesiyle 1945 yılı öncesi sahiplerine devredilecek. Hem de bedelsiz olarak. Tasarının gerekçesine bir de on milyon köylüler orman arasındaki problemlerin çözümlenmesi ve köylülerin ekonomik ihtiyaçlarının sağlanması» eklenerek kamu oyunda doğacak tepkilerin önlenmesi isteniyor.

Meselenin en ilgi çekici yönü Karadeniz Bölgesindeki bazı verimli ormanlara Amerikalıların talip olmalarıdır.

Türkiye orman bakımından fakir bir ülke. Ormanlık bölgelerimizin alanı 10.5 milyon hektar. Yani ülke yüzeyimizin % 13.7 si. Bunların da % 64'ü verimsiz ormanlar. Bir de, Anayasamız, «.... Yanan ormanların yerine yeni orman yetiştirilir ve bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz...» derken, fakir ormanlarımızın % 30'u «Mütegalibeye bedelsiz olarak devredilmek isteniyor.»

Türkiye halkı; genciyle, on milyonu ormanlar içinde yaşayan tüm köylüsüyle orman sevgisiyle, orman aşkıyla doludur. Çocukken hepimiz, «Yaş ağaca balta vuran el onmaz» dizelerini ezberlemiştir... Ağaç deyince aklımıza «beşik» ve «mezar» gelir. Birbirimize, hep, «yaş kesen baş keser» diye ihtar ederiz. «Yaşamak tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçesine» demiş şairimiz... Kardeşliği ormana benzetmişiz.

Tepkiler Başlıyor :

İlk tepki, 27 Nisan 1967'de İstanbul Orman Fakülteliler **Toplumcu Fikir Kulübü**'nden yükseldi. Kamu oyuna bir bildiri yayınladılar. Bildiride «... yarın doğacak çocukların, bizlerin kafatası kemiklerine nefretle bakarak, başlarının güneşten, ayaklarının kızgın kumlardan yanmasını istemiyorsan ve Atatürk'e layık olmak senin ereğinse oynanan oyunu gör ve bütün gücünle bu ulusal davaya sahip çık.» deniyor.

Tepkiler gün geçtikçe arttı. Cumhuriyet gazetesinde Nadir NADİ, «Yangın Var» başlığı altında, «Yüzyıllardır yedi düvele karşı koruduğumuz, uğruna milyonlarca can feda ettiğimiz, Kurtuluş Savaşından sonra da bağrımıza bastığımız sevgili topraklarımızı elimizden kaçırmak tehlikesiyle burun burunayız...» diye yazdı.

Meseleyi Meclise ilk getiren C.H.P. Milletvekili Ali Rıza Uzuner oldu.

4 Mayıs'ta gündem dışı bir konuşma yapan Ali Rıza Uzuner «.... Orman kanununun hükümlerini tam ve kâmil manada uygulamak yerine yeni tarım arazisi aranmasına kalkışmak ve en kolay yol olarak da, orman arazilerini tarıma tahsis etmek Anayasamızın 37. ve 131. maddelerine tamamen aykırı, memleket gerekçelerini inkar eden, geleceğimizi tehlikeye sürükleyen hatalı bir yol...» olduğunu belirtti.

En bilinçli ve güçlü direniş ise örgütümüzün yürüyüşü oldu. 8 Mayıs Pazartesi günü Tandoğan Meydanında başlanan ve

Cemal Gürsel Meydanında son bulan bir yürüyüş yapıldı. Yürüyüş daha önce gençlere ve Ankara'nın devrimci aydınlarına, polis bütününe güçlük çıkarılmalarına rağmen duyurulabildi. Duvarlara yapıştırılan çağrılar kazıyan polis, bildiri dağıtan arkadaşlarımızı bir günde iki kez yakalayıp saatlerce karakolda ayakta bekletti. Ama «Orman sevgisi galebe çalmıştı.» Bütün bunlar yürüyüşün yapılmasını önleyemedi. En önde «Ormanlar Halkımızdır.», arkada «Akıllar Başlara Devşirilmelidir» dövizleri yer almıştır. Yol boyunca, «Ormanlarımız, Petrollerimiz, Sahillerimiz, Madenlerimiz ve bütün zenginliklerimiz için kavga», «Biz halkız, ormanlarımızı vermeyiz, madenlerimizi vermeyiz, petrolerimizi vermeyiz, biz halkız, önümüzde kimse duramaz.» diye bağrıldı.

Cemal Gürsel Meydanı'nda Yasalar çerçevesinde direnmemizin devam edeceği belirtildi, dağ başını duman almış marşıyla yürüyüşe son verildi.

Böylece sosyalist gençler, salt olarak halkların yararına olan ve tamamen bilimsellik ve ciddiyet içinde devam eden üçüncü yürüyüşlerini de yaptılar. (Bunların ilki 17 Nisan 1963'te yapılan Köy Enstitüleri Yürüyüşü, ikincisi ise 1965 yılında yapılan Kozlu Yürüyüşü idi.)

Orman konusunda direniş daha da sürecek ve bu tasarı da Meclisten geri alınacaktır.

neyiz neredeyiz

Türkiye'yi Tanıyalım

Biliyoruz ki, sosyalizm her şeyden önce bir bilim ve eylem işidir. Hayatın kavranması ve değiştirilmesi sorunudur. Hayat, dursuz duraksız, akıp giden, boyuna değişip dönüşen bir süreçtir. Bu yüzden sosyalizmi her gün yeniden öğrenmek, her yeni duruma göre kendimizi ayarlamak zorundayız. Dünyayı tarihsel akış doğrultusunda değiştirmeye uğraşırken, en güçlü silah kuşkusuz bilim oluyor. Ancak, dünyayı doğru, gerçeğe uygun anlamak ve ona göre davranmakla, en verimli sonucu alabiliriz. Bilimsel bilgi edinmeyi, doğruları öğrenmeyi ikiye ayırarak düşünebiliriz: Genel doğruları, özel doğruları öğrenmek.

Bilimsel bilgi edinirken yapacağımız iş, bir yandan evreni, dünyayı yani yaşamayı genel çizgileriyle kavramak olacaktır. Evren, dünya, insanoğlu nedir; nereden gelmiştir, bugün nerededir ve doğrultusu nedir; öğreneceğiz. Öte yandan kendi yurdumuzu değiştirmede daha çok şeyler öğrenmemiz gerekiyor. Yurdumuza özgü doğruları, yani özel doğruları bilmemiz gerekiyor. Türkiye'yi tarihiyle, bugünüyle tanıyacağız, her şeyiyle tanıyacağız. Ki, eylemimizde doğru, tutarlı adımları atabilelim.

Yurdumuzun özel doğrularını öğrenme konusunda hepimizin yapacağı iş var. İşimiz çok önemli olduğu kadar, kolay da.

«Yurdumuzu Tanıyalım» çalışmasında yapacağımız şu: Çevremizi yazıyla anlatacağız. Böylece üyelerimizin hepsi, çevrelerini anlatırlarsa Türkiye üzerine hiç azımsanmayacak bilgiler edinmiş olacağız. Bu bilgileri istatistiklerle dolu kitaplardan değil, yaşadığımız çevreden vereceğiz. Ve elbette gerçeğe istatistiklerle dolu kitaplardan daha çok yaklaşacağız. Yalnız biraz dikkatli ve soğukkanlı olmamız, üstünkörürlükten, yerleşmiş değer yargılarından kaçınmaya çalışmamız gerekiyor. Çoğu zaman gerçek sandığımız yargılar, egemen sınıfların bize benimsettiği yanlış düşünceler olabilir.

Kısaca her birimiz bir takım sorulara cevap vermeye çalışacağız, Çevremizin ekonomik, siyasal, sosyal özelliklerini sayıp döküceğiz. Alt yapıya, üst yapıya değgin bildiklerimizi ortaya koyacağız.

Söz gelimi çevremizdeki üretim ağaçları nelerdir? Fabrika, atelye, tezgâhlar ne işler, kaç kişi çalıştırır?

Ticaret neyin üzerine kurulmuştur? Tarım yapıyor-sa neler ekip biçiliyor? Toprak dağılımı nasıldır? İnsanlar geçimlerini nasıl sağlıyorlar? Geçim düzeyleri nedir? Tanıttığımız çevrenin temel ürünleri hangileridir? Sömürme olgusu nasıl işlemektedir? Diyelim tarımda, borçlandırma, tefecilik, ürünü yerinde kapatma nasıl olagelmektedir? Ürün kaç mal olmakta, köylünün elinden kaç çıkarmakta, kentli bunu kaç tüketmektedir? Ürünlerin pazarlanma biçimi nasıldır?

İnsanlar nasıl yaşıyorlar? Konut, yiyecek, giyecek yatacak durumları nasıldır? Okuma, eğitime durumu nedir? Tanıttığımız çevrenin kişileri günlerini nasıl geçiriyorlar? Başlıca dertleri nedir? Ulaşım, sağlık ve benzeri konularda olanakları nelerdir? Ağanın, patronun işçi ya da ırgatla ilişkileri nasıldır? Esnafın durumu nedir?

Yörenin etkin özellikleri nelerdir? Türkçe'den başka hangi dil konuşulur? Din ve mezhep ayrımları var mıdır? Orantıları nedir? Aralarındaki ilişkiler nasıldır? Çatışma varsa bu hangi gerekçeye dayandırılmaktadır?

Bu kişiler hangi siyasal eğilimleri taşıyorlar? Bunun özel bir nedeni, o bölgeye özgü bir gerekçesi var mıdır? Eğilimlerini nasıl savunuyorlar? Üzerlerine baskı yapıyor mu? Yapılıyorsa kim, neye dayanarak, nasıl yapıyor?

Çevrede yaşayan masallar, efsaneler var mıdır? Varsa nedir, neye dayanır? O yöreye ilişkin düşünme ve dayanma biçimleri nelerdir?

İşte, bunun gibi sorulara yanıtlar arayacağız. Hepimiz bir başka yörenin insanıyız. Bütün sorulara cevap vermemiz gerekmez. Ayrıca bunları mutlaka kesin rakamlarla anlatma zorunda da değiliz. Herşey gözümüzün önünde olup bittiğine göre, kabaca orantılarla durumu anlatabiliriz. Ve bu da yanlış olmaz. Anlatacağımız çevrenin, illâ yoksul yerler olması da gerekmez. Türkiye'ye değgin herşeyi tanımak zorundayız. Sonra, illâ geniş bir yöreyi de anlatmak zorunda değiliz. Elimizden geleni yapacağız. Bir ili, bir ilçeyi, bir mahalleyi ya da köyü anlatabiliriz. Yeter ki anlattıklarımız gerçeğe uygun olsun. Duygularımızdan çok gözlem ve deneylerimizin ürünü olsun.

Bu araştırmaya katılmakla gerçekten önemli bir iş yapmış olacağız. Katılmanın günü, zamanı yok. Gördüğümüzü, bildiğimizi en kısa zamanda örgüte ulaştırmaya bakmalıyız. Bir kez yazmakla bu iş bitmez. Görgü ve deneylerimizin her yenilenişinde yenisinden yazmalıyız.

Hiç olmazsa bu yaz sonunda, yeni öğrenim yılı başında, her birimiz, az - çok demeden bu çalışmaya bir raporla katılmış olmalıyız. Hepimizin bu aşka katacak tuzumuz vardır.

Varlığımız Tehlikede mi ?

Bir toprak parçasında doğal olarak dağlar, taşlar, ormanlar, akarsular v.b. bulunur. Eğer o toprak parçasında insanlar yaşıyorlarsa, bastıkları yer üzerinde bazı değişiklikler yapacaklar, orayı işleyerek insanca bir dünya kuracaklardır. Yaşadığı ve çalıştığı toprak üzerinde insan tek hakimdir. Alın-terini ve göz nurunu uğruna harcadığı ülke orada yaşayan insanlar için kutsaldır. Bize öyle gelir ki, Türkiye'de yaşayan insanlar bir süre sonra tıpkı taşlar ve kuşlar gibi yalnızca o toprakların doğal ürünü olarak kalma ve bu topraklarda insanca tasarruftan yoksun kalma tehlikesinin eşiğindedirler.

Neden biz Türkiye'liler belki pek yakında kendi ilimizde el sayılacağız? Bu soruyu yine başka sorularla yanıtlayalım : Önce Türkiye'de olur olmaz yerlerde Türk bayrağından gayri bayrak dalgalanıyor mu? Şimdi şu soruya başımız eğik karşılık verelim, - «Evet». Türkiye'de Türklerin ferishtahi bile gelse giremeyeceği bölgeler vardır. Bu bölgelere işgal kuvvetleri tasarruf eder. hem bunlar silâhlıdır, hem bunlar Türk halkını hor görür ve hem de bunlara bir Türk'ü ezip öldürmek viz gelir. Demek ki, şimdiden

bu topraklarda doğup büyüyen kişiler, bu topraklardaki taşlar, kuşlar gibi işlem görmektedirler.

İlerde topraklarımızdan sürülüp atılmak da başımıza gelecek midir? Bu soruya da şüpheyle «belki» diyoruz. Çünkü 1965 yılında Başbakan sandalyesinde oturan Süleyman'ın arkadaşı olduğunu söyleyen bir adam geldi ülkemize. Baade denen bu kişi topraklarımızdan sürülüp atılma plânlarını da birlikte getirdi. Alman emlak şirketlerinin ağızını kullanarak ülkemizin üç yanını çeviren deniz kıyılarına çöreklenmek işine girişti. Arkadaşı Süleyman da İspanya'dan misal getirerek kıyılarımızı pekâla yabancılara kiralayabileceğimizi belirtti. Ne demek kiralamak, 6086 sayılı kanunla yabancı sermaye, turistik tesis kurabilmeleri için arazi bile satın almak hakkına sahip oldu. Ama daha sonra «Turizm Teşvik Kanunu» ile devletin elindeki araziye satması yasaklandı. Yabancılar kiralama işine pek yanaşmıyorlar, Kâr transferi, kuruluş ve amortisman bakımından bunu uygun görmüyorlar. Onlar topraklarımızı mülk edinmek, tü-

müyle elimizden almak istiyorlar, bunun için yerli ortaklarıyla büyük çabalar harcıyorlar.

Bütün bunların, turizmi geliştirmek için yapıldığı söylenebilecektir hemen. Ama turizmle de yakın - uzak bir ilişkimiz yok bizim. Çünkü geniş alanları kaplıyan kampingler yapmak Turizm endüstrisi için en elverişli yoldur. Oysa satılmaya hazır bazı topraklarımızda hükümet lüks tesisler yapmağı yeğ tutmuştur. Bu yolu seçmekle en başta ticari bir hataya düşmüştür. Böylece orta halli yabancı turistlerin bırakacağı döviz kapıları kapanmıştır. Kendi cennetimizden yalnızca yerli ve yabancı para babaları yararlanabilecektir.

Yalnızca toprağımızın üstü değil, altı da büyük tehlikelerle karşı karşıya. Söz gelimi son günlerde çokça sözü edilen boraks ve asit borik imalinde kullanılan bor mineralinin başından geçenler şöyle sıralanabilir: BOR; 1850 yılından beri Bandırma'dan ihraç edilmekte idi. 1865'de bu madenin imtiyazı yabancı bir şirkete verilmiş (Compagni industrielle des mazuress) 1887 yılında bu şirket «Türk Boraks Madencilik Ano-

nim Şirketi» olarak çalışmaya başlamıştır. Ancak bu şirketin madenlerimizden yararlanması 1890'a dek sürmüştür. ABD'nin rezervler 1 milyon tona çıkarırken, bizi mki 12.000 tondan 3000 tona düşmüştür. 1950'den sonra üretim tamamen durmuş, hiç bir arama yapılmamıştır. 1956'da bu işletmeler ve MTA'nın bulduğu alanların işletmesi Etibanka devredilmiştir. Bu arada yatakların zenginliği anlaşılmış ve bu yabancı şirket bunlara el atmak istemiştir. Bu amaçla 10 Eylül 1957'de Etibanka sunulan 66 Sayfalık raporda: memleketimiz cevherinin dünya piyasasında rekabet edemeyeceği, çok küçük bir rafineri kurulması, hatta rafineri kurmak yerine cevherin ham olarak ihracının daha yararlı olacağı, çoğunluk payı kendilerine bırakılırsa 20 bin ton ihraç edebilecekleri ve yakın bir gelecekte 30 bin ton ham cevher ihraç edilirse bunun sürpriz olacağı belirtiliyordu. Buna karşı çıldı ve işletmeyi Etibank tek başına geliştirdi. Sonuçlar, verilen raporun tamamen sahte olduğunu ortaya koydu. 1958 yılında 1521 ton ihraç edilen bor minerali miktarı, 1965'de özel sektörükilerle birlikte 160 bin tona yükseldi. Bundan sonra, Etibank tarafından 20 bin tonluk bir rafinerin kurulması plana katılınca, firma bunu da baltalamak amacı ile, bu rafinerin Türk ekonomisine bir yararı olmayıp zararı olacağını anlatan bir raporla durdurmaya çalışmıştır.

Ayrıca adı geçen şirket, bu cevherin stratejik önemi olduğu ve Batı blokunun bağlı olduğu COCUM anlaşması gereğince, cevherin Doğu blokuna satışına engel olmuş, kendisi istediğince satış yaparken, mem-

leketimizi uzun yıllar ihracattan yoksun bırakmıştır.

Yabancı şirketler çıkarları için Türkiye'yi çıkmazlara sokmaktan çekinmemektedirler. Bu arada meşhur Mr. Elly tarafından bir maden kanunu önerisinde bulunulmuş, ancak buna kamu oyu engel olmuştur.

Aynı şekilde bakır ve küre piritlerimiz üzerinde, de, hiç bir iktisadi kurala uymayan önerilerle, siyasal baskıda da bulunularak sahip çıkma oyunlarını yürütmektedirler

Gâvurlar dermanımıza da el atmışlar.. Çıkarları uğruna halkımızın sağlığını bir yana iten ilâç şirketleri görüyoruz. Ki bunlar, 1,5 milyon lira sermayeyle kurulup, on yılda 20 - 22 milyon lira kazanmaktadırlar. Çok zaman ham meddelerini, memleketlerindeki ana fabrikalardan almakta ve bu durumu yüksek faturalarla göstermektedirler. Böylece Türkiye'de zarar ederken, ülkelerinde çok fazla kazanç sağlamak yoluyla hükümete vergi ödemekten kurtulmaktadırlar. İşin farkına varan Türk teknisyenlerine de yol gösterilmektedir.

Bizleri, Anadolu toprağının insanlarını neler bekliyor? Topraklarımızda babasının malı gibi at oynatan emperyalistler, sahillerimizi, ormanlarımızı, maden ve petrolerimizi keyiflerince kullandıkları gibi, bizi de kullanmak istiyorlar. Onların gözünde biz de tıpkı bu toprağın bitki örtüsü gibiyiz. İşte neslimizin kökünü kurutabilecek doğum kontrolü hapları üzerimizde deneniyor, atom ışınları ile böceklerden temizlenmiş buğdayın insanları öldürüp öldürmediğini, bize zehirli ekmek yedirerek araştırmak istiyorlar.

Artık kara kara düşünmek değil yaptığımız, düşman gırtlığımızı sarılmışken düşünmek bile elde değil zaten. Halkımız sebeb-i mevcudiyetini elden çıkarmak için savaşa girmiştir. Düşman cinayetini rahatça işleyebilmek için ortalığa koyu bir sis de yaymaktadır. Yani her sorunu berrak bir anlatıma kavuşturmak, önümüzdeki ilk iş. Okullarımıza, bakanlıklarımıza, üniversitelerimize sokulmuş olan düşman casuslarının çalışmalarını hızla halka duyurmak için bütün gücümüzü seferber edeceğiz.

Kim oluyorlar? Kim oluyor Amerikan gâvuru ve onun yarıdakçıları? Biz burada zehir zemberek bir hayatımız bile olsa, bu toprakları vareden milyonlarız. Tarihini akıyla karasıyla yüklendiğimiz, kuracağımız haysiyetli dünyanın tohumlarını taşıyan topraklarımızda, kendi egemenliğimizin ötesinde hiç bir şey tanımıyoruz.

hem eleştir hem iş gör

Yeni Adımlar

Bir örgütün kuruluş süreci, o örgütün amacını belirler. Gerçekten de gerek TMTF, gerekse MTTB'nin kuruluş ve eylemleri bize bunu çok iyi anlatır.

Daha kuruluşunda; hükümetin çabaları, eylemlerini yürütürken de devlet bütçesinden alınan paralar bu iki örgütün, tutarlı bir eylemle değişken olmayan bir amaca yönelmelerini önlemiştir.

Devlet parasıyla, Atatürk heykellerinin kırılmasına karşı yapılan gösteriler, yine aynı devlet parasıyla Bursa Nutku'na karşı girişilen kampanyalar, ortaya açıklanması zor görünen bir durum çıkarmıştır. Nasıl oluyor da aynı kaynaklı iki örgüt, ilk bakışta iki ayrı eylem sahibi oluyor?

Bunu anlamak için Türk Demokrasisi tarihine kısa bir bakış yeterli olacaktır.

Bu tarih bize, devletin türlü dönemlerde günün gereğine göre, «muvazaa Partileri» ni ve «muvazaalı» eylemleri desteklediğini daha da ileri giderek örgütlediğini gösterir. Ne var ki, bazan bu muvazaalı işlemler, oynanan oyunu göremeyen «saf» ve ülkücü kişilerce benimsenip, yönetilmeye başlanınca, devlet silâhın teptiğini görür. Muvazaalı partiye de muvazaalı eylemlere de son verilir.

Örneğin, Cumhuriyet'in ilk dönemlerinde kurdurulan komünist partileri, çok partili döneme geçerken kışkırtılıp sonra kapatılan Milliyetçiler Derneği, D.P.'lilerin affına karşı yapılan yürüyüşlerden önce yararlanıl-

mak istenip, sonradan bunu düzenleyen grupların tasfiyeleri ve son TMTF olayları, sağ ya sol tüm patentleri elinde tutmakta yarar görenlerce hazırlanmamış mıdır?

Şu halde; sosyalist gençliğin, «rüştünü ispat» etmesi, yönetiminde, (dünya görüşünden kaynakladığı) işçilerin ve emekçi halkın ağırlığını duyurmadığı hükümetlerle, «ülke yararına» sloganlarına dahi bakmaksızın en ufak yardım dilenmemesi gerekmektedir.

FKF'nin doğuş nedeni bu zorunlulukta yatar.

İstanbul'da bunu böylece anlamak, eyleme bu yönlü katılmak itiraf edelim ki, çok zor oldu.

Eski alışkanlıklarımızı yemek, özgürlüğü «zorunlukların kabulü» şeklinde anlamak, kısaca merkezî bir örgüt içinde disipline olmak, kuramı hayata uygulayabildiğimiz ölçüde gerçekleşecekti. Nitekim, yukarıda belirlediğimiz gerçeklere varabilmek için, hayatı gözlemledik. Gençliğin içinde örgütlenmediği «adı büyük» kuruluşları inceledik. içine düştükleri durum bize çok şey öğretti.

Örneğin, FKF'de disiplinli bir şekilde örgütlenmenin gerekliliği bu sırada iyice belirdi. Eylemlerimizin tutarlı olabilmesi için alt yapıyı gözden ırak etmemeyi, insansız ve halksız eylemlerin son tahlilde egemen güçlerin işine yaradığını yine bu sırada öğrendik.

İlkin iki kulüp kurtulma kararını bu görüşten kalkarak al-

dı. Şu anda, FKF stratejisiyle tam uyum sağlayan beş kulüp var. Ayrıca yürekli ve bilinçli arkadaşlarımız Hukuk Fakültesinde örgütleniyorlar. Onların katılmasıyla da, FKF hareketi İstanbul'da gerçek gücünü bulacak.

Burada yararlı olacağını umduğumuz örgütlenme deneyimimizden söz etmek isterim.

Arkadaşlarımız bugüne değin kurulu örgütlerde eylemlerini sürdürdüler. Eylemin insanı saran, heyecan uyandıran yanıyla bir araya geldiler. Gerçekten de kurulu örgütlerde bir militana düşecek temelli görevlerden biri de buydu. Ne var ki, bu alışılmış çalışma biçimi örgütlenme döneminde bizlere ayak bağı oldu. Örgütlenmenin biraz sıkıcı ve tekdüze görünüşü, doğal olarak arkadaşlarımızı yoruyor, onlarda isteksizlik doğuruyordu.

Bunun üzerine, örgütlenme çabalarımızın yanında, itici-yan eylemler yapmayı öngördük. Bir açık - oturma düzenledik. Orman Kanunu Tasarısı'nı protesto mitingine katıldık. Konuyla ilgili bir bildiri yayınladık.

Gerçekten de bu itici - yan eylemler arkadaşlarımıza canlılık getirdi.

Şimdi, İstanbul'da yukarıdan aşağıya değil, tersine, ortaklaşa düşünmenin ve çabanın erdeminde varmış arkadaşların bir araya gelip çalışmalarlarıyla, tabandan - yukarıya bir örgütlenmeye gidiliyor.

1961'den buyana halktan yana kuruluşlar, geleneğin dışına aşağıdan - yukarıya doğru örgütleniyor. Yarının mutlu Türkiye'sinde anılacak olan bu sağlam yöntemde, FKF'nin de kuşkusuz yeri olacaktır.

Örgütün başarısı, disiplinli, halka dönük, her türlü spekülasyondan arık eylemlere dayanacaktır. İstanbul'daki dostlarınız bunu böylece biliyor.

Veysi Sarısözen

Yüksek Öğrenim Geçliğinin Sorunları

Üniversite ve Yüksek Okullarda öğrenimlerini sürdüren gençlerin içinde buldukları koşulların tam bir eleştirisini yapmak ve elde edilecek sonucu iyi değerlendirmek gereği ortadadır. Bu değerlendirme sonucu, bize, ülkemizde Yüksek Öğrenim gençliğinin olanakları hakkında oldukça tutarlı bir fikir verecektir.

Yüksek Öğrenim Gençliği, başıboş denilebilecek bir ortamda, bir bakıma kendi kaderiyle başbaşa bırakılmıştır. Bursların yetersizliği, yurt sorunu, ders çalışma olanaklarının yokluğu, öğrenciyi sömüren ve pahalı oldukları kadar da yetersiz olan kitap ve teksirlerin durumu, eğlence ve tatil olanaklarının çok yetersiz olması v.b. Belirli eğilimleri yansıtan yayın organlarının gerçek bir çözümden çok propaganda amacına yönelmiş yayınları dışında öğrenci sorunları ile gerçekten ilgilenen bir davranışa bugüne dek restlanmamıştır. Aslında bütün bu sorunların çözümü Devletin belirli programlarla işi ele almasına bakmaktadır. Ama gelin görün ki, halk yararına çalışmaktan uzak bir devlet anlayışıyla iktidarda bulunan AP'den bunu beklemek akıntıya kürek çekmek gibi bir şey oluyor. Özel yüksek okul ticaretinin alıp yürüdüğü, halk çocuklarının ilk okul öğreniminden bile yoksun bulunduğu bir ülkede nasılsa okuyabilmiş halk çocuklarının üniversite ve yüksek okullarda karşılaştıkları güçlükleri ve yıldırıcı koşulları bir bir ortaya koymak ve çözüm yollarını araştırmak da yarar vardır.

Bursların Yetersizliği :

Her nasılsa bir Devlet kurumundan burs alabilme mutluluğuna erişmiş bir öğrencinin eline ayda 250 TL. geçmektedir. Yurt parası, kitap ve giyim masrafları, eğlence ve tatil giderleri hep bu 250 TL'nin içindedir. Burslarda son ayarlama 6 yıl öncesine rastlar. 175 TL. dan 250 TL a çıkarılan bursların daha o zaman yetersiz olduğu belirtilmişti. O günden bugüne geçen süre içinde fiatlarda görülen artışlarla doğru orantılı olarak bursların yetersizliği de artmıştır. Başka bir yerden geliri olmayan arkadaşlarımızın büyük şehirlerde hem maddi yönden hem de

moral açısından içine düştükleri durumunu hepimiz yakından bilmekteyiz. Bu duruma dayanamayan öğrenciler çoğu zaman öğrenimlerini yarım bırakmak zorunda kalmışlardır.

Burs sorununun unutulmaması gereken bir başka yönü de kapsamının darlığıdır. Okumak isteyen binlerce genç, maddi olanaklarının elvermemesi yüzünden bu isteklerini gerçekleştirilmemektedir. Devlet burs programlarını genişletmek ve burs miktarını yükseltmek zorundadır. Yoksul halk çocuklarına, ince elemeyen, burs verilmelidir. Anayasa'da öngörülen fırsat eşitliği ancak böyle sağlanabilir. ve yüksek öğrenim hakim sınıflara özgü bir imtiyaz olmaktan ancak bu yolda kurtarılabilir.

Yurt Sorunu :

Yurdun çeşitli bölgelerinden üniversite şehirlerine gelen öğrencilerin karşılaştıkları en büyük güçlük «yatacak yer bulma» güçlüğüdür. Bu memlekette yurtların yetersizliği, yurtlardaki yaşama şartlarının kötülüğü üzerine çok söz söylenmiştir. Ama «yurt sorunu» halâ çözülmemiştir. Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğünün çalışmaları yavaş ve yetersizdir. Öğrencilere mümkün olduğu kadar ucuz, sağlıklı elverişli ve çalışma olanakları olan yurtlar sağlamak Devletin önemli görevlerinden olduğu halde, Devlet, yurt yapım işini özel sektöre bırakmak eğilimindedir. Örneğin, ODTÜ'deki yurt inşaatı için büyük iş adamlarının ortaya çıkışı. Vehbi Koç'un önderliğinde bir tesis kurulmakta ve burs ile yurt sorununun çözümü bunlara bırakılmaktadır. Kanımızca bu çabalar zengin çocuklarına yöneltilmiştir ve başarısızlıkla sonuçlanacaktır.

Kitap Ticareti :

Üniversitelerimizde kitap ticareti oldukça kârlı bir iş sayılmakta ve tüccar özellikleri daha ağır basan sözde ilim adamlarımız tarafından başarıyla yürütülmektedir. Bilim açısından yetersiz kitaplar ve derleme teksirler, öğrencinin dar bütçeyle oranlanmayacak fiatlarla satılmaktadırlar. Bu durumda 4-5 kişi

birleşip bir kitap veya teksir alabilmekte ve sırayla okuyarak sınavlara hazırlanabilmektedir. Üniversite ve Yüksek okullardaki kitap ticaretine bir son vermek gerekir. Biz, öğrenci hareketlerinin (boykot ve diğer direnme yolları) bu konuda oldukça yararlı olacağına inanıyoruz.

Dinlenme Olanakları :

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, dar bütçeyle bir öğrencinin eğlenme, dinlenme ve spor yapmasının olanakları yok gibidir. Eğlence olarak ya da sinema sayılabilir. Konser ve tiyatro oldukça lüktür. Çalışmadan bir yaz tatili yapmak ise, büyük bir çöğünluk için düşünülecek bir mutluluktur.

Ne Yapmalı :

Bugüne dek Yüksek Öğrenim Gençliğini temsil etme iddiasında bulunan öğrenci kuruluşları (TMTF ve MTTB) bu konularda dişe dokunur bir iş yapmamışlardır. Bu onların, gerçekten gençlik kuruluşları olmamalarından ileri gelmektedir. Bu sorunların çözümüne doğru adımların atılması, ancak örgütlü ve bilinçli bir çabayla mümkün olabilir. Fikir Kulüpleri Federasyonunun Çalışma Programlarında, öğrenci sorunlarına büyük yer ayrılmıştır. Saptanacak çeşitli yollarla, öğrenci sorunları kamu oyuna duyurulacak ve Yüksek Öğrenim Gençliğinin kendi sorunlarına sahip çıkması sağlanacaktır.

Kendi sorunlarımıza sahip çıkmak yolunda yapacağımız uğraşım, bizi eğitici ve bilinçlendirici yönünü unutmamak yararlıdır. Bir balıma yarımın mutlu Türkiye'si her alanda elele vererek, şimdiki bozuk düzene karşı yapacağımız kavgadan sonra kurulacaktır. Üniversite ve Yüksek Okullarda okuyan arkadaşlarımızı, kendi Fakülte ve Yüksek Okullarındaki bozuklukları ortaya çıkarmaları ve sorunlarının çözümü için uğraşma girmeleri, daha büyük direnme hareketlerinin ve başarılı sonuçlar almanın bir şartı olmaktadır.

dünya kazan biz kepçe

Bir Mektup

Kardeşim Nguyen Van Troi, Elifbamız güzel ve doğru ağıruna çarpışmak. Senin ve benim. Ama gözü kapalı savaşılabilir mi? Düşman senin ülkeni gözle görünen elle tutulan bir biçimde yıkıyor, yanığına veriyor. Benim ülkemi ise okşayarak kemiriyor, damarlarımıza afyon salarak ciğerimizi söküyor. Gözümüz açıldı diyoruz; ne kadar? Savaş içindeyiz diyoruz; ne kadar barut harcıyoruz?

Kendimizi aldatmadan girişmeliyiz işe. Halkımızı ve içinde bulunduğu koşulları — bilebildiğimiz kadarıyla — gözönüne alarak çalışmalıyız. Toplumcu eylemde gediğimizi nasıl kapatacağımızı kendimiz bulacağız. Başka ülkelerin deneyleri ne kadar örnek alınabilse de uzak düşünüyor bize. Türkiyede devrimci ne yapılabilir diye düşünecek ilkten. Ve benim gücüm diyecek, bu yapılacak işe nasıl bir katkı olabilir? Somutlayalım : Türkiye de devrimci yafatasını taşıyan herkes attığı her adımı, yuttuğu her lokmayı varılması gereken noktaya göre ayarlıyor mu? Diyelim, radyolarımızı, basınımızı dolduran reklâmların canavarca bir düşünce katliamı olduğunu çevresine yayıyor mu? Yabancı ve yerli kapitalist işletmelerin nasıl halk aleyhine ticarî katakulliler peşinde olduğunu anlıyor, anlatıyor mu? Her haksızlığın hesabını soruyor, ezilene — hangi koşullarda olursa olsun — savunuyor mu? Kısaca, hepimiz günde kaç saat devrimciyiz?

Ülkemizde kapanması gereken gedik çok büyük. Bu, herkesin kendi olanaklarının farkına vararak çalışmasını gerektiriyor. İyi bir marangoz olmak, iyi doktor, iyi öğretmen başarılı öğrenci olmak başta geliyor. Bir de örgüt adamı olma sorunu büyük önem taşıyor. Örgüt adamı olmak bunu kendine en önemli iş seçmekle mümkündür. Örgütler için de bencilliğe, kişiselliğe paydos! Nefer olmanın erdemini kavramak önemli. Nefer olmak! Verirken yitirmeyip kazanmak! «Ben» denilecek, «insanın ışıması ve yücelmesi için çalışıyorum. Hiç bir zaman fedakârlık yapmıyorum. Eğer varlığımın maddi ya da manevi bir yanını bu uğurda harcıyorsam, bu olanaklar bende var olduğu içindir.» Bir Türk devrimcisinin ayağı bu çok değerli topraklarda olacak. Egemen sınıfın beyinlere çaktığı yukardan bakma alışkanlığının zerresi on da olmayacak. Alçak gönüllü ama dik başlı.

Ortalık ışıyacaksa, tek tek kişilerin küçük küçük sanılan çabalarıyla ve o çabaların birliğiyle ve hep birliğiyle ışıyacak. Benim üyesi olmaktan onur duyduğum bir gençlik örgütü var. Fikir Kulüpleri Federasyonu. Bu örgüt Türkiye'deki bütün gençlik örgütlerinden değişik. O, kendi kendini vretti. Kuruluşu,

işleyişi, politikası ne herhangi bir egemen sınıfın itkisine bağlıdır ve hatta ne de devrimci bir kuruluşun kanadı altındadır. Halkının itkisiyle topluma borcunu ödüyor. Bu örnekler derinliğine ve genişliğine çoğalacak. Türkiye'de ve her yerde insanı, insanın özünü yıkmaya yönelen hangi güç varsa alaşağı edilecek. Bu yüzden ki sana yazıyorum canyoldaşım, kardeşim.

BİR TÜRK DEVRİMCİSİ

«HIROŞİMA 8.15»

Masashi Nii, Japonya'da elektrik mühendisi. Hiroşima'da yaşıyor... 48 yaşında. Hiroşima'da atom bombası yangınlarından kurtulan bir görgü tanığı... 23 yaşında, insanlık dışı cinayet anlarına şaşkınlıkla bakmış Masashi Nii. Ama bu olayı yaşantısında acı bir anı olarak bırakmayıp, insanlık dışı davranışın belgeleri koltuğunda dolaşiyor dünyayı...

Bu dost geldi dayandı Türkiye'ye... 19 Mayıs - 10 Haziran tarihleri arasında, Fikir Kulüpleri Federasyonu Genel Merkezinde (Selânik Caddesi, 31/2, Yenışehir - Ankara) resimlerini sergileyecek. Sergi hergün saat 9.00 ile 19.00 arasında açık olacak.

Bir yanda Atom - İş Başında sergisi, bir yanda atom bombasının korkunç artıklarını gösteren resimler... Gelin sergiye, görelim gerçeği.

ONBEŞ GÜNDE BİR ÇIKAR

SAHİBİ : FKF ADINA İZZET ARARAT — SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : SALİH ER
YÖNETİM YERİ : FKF Genel Merkezi, Selânik Caddesi 31/2 Yenışehir — ANKARA
Basıldığı Yer : ULUSOĞLU MATBAASI